

Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

Факултети Ғиётовӣ

Кафедраи Забони адабии муосирӣ тоҷикӣ

КМД

Мавзӯ: Занони ӯзаштаи наздик аз рӯйи романи
"Ғирдовӣ"-и Ситиш Ҷуғзода

Иҷрокунанда: донишҷӯи курси 2 - ӯ ми

иҳтисоси забон ва адабиёт
Ҷамилова Гусӯ

Қабулкунанда: Мовлюзода Ш

ДУШАНБЕ - 2025

Замони ҷузаистаи наздик

Резми ҷузаистаи наздик аз асоси замони ҷузаиста бо бардакҳои феълӣ сохта мешавад. Шахси 3-юми танҳои ин феъл бо асоси замони ҷузаистаи феълӣ баробар аст.

1. Ҷадртаи
2. Ҷадрти
3. Ҷафти

1. Ҷадртеи
2. Ҷадртез
3. Ҷадртеку.

Шахси ҷузаистаи наздик маънаҳои гуногун дорад. Амали як қаратан анзаи ёртаро мефаҳмонад, ки қатъи назор аз ҷосеи замони амал намегарад он маънӣ аст:

Содибӣ хопа, косаи пур дор даст ба назди айвон пайдо шуд ва меҳмоноро бо имоно ишора ба поён рафтат қонмуд.

Резми ҷузаистаи наздик ҳам вожаҳои ба маънии музавии ашд, ҳам алоҳамандона бо маъни

амали бардовани анзаи ёртаро мефаҳмонад:

Вай дор ниш гашти онро қалон шуд, ҳақ, қор қард ва то ба дараҳи раиси замон расид.

Шакли ҷамони ҷузъистаи наздик дар нут-
қи ҷуфтҷуғи ба дар абабӣ бадеӣ бо то-
бишӣ маъношӣ қатъӣ ба ширинӣ ҷузур ама-
да амашӣ оғдари нӯз ирода мекунад.

1. - Раҳат як ... раҳат ду дарфа ... ҳарифона кордем.
Санд шароб овард ... Ба дарс ҳозир шуда, ката-
вокистан.

2. - Ёнда ба аравӣ ба форсӣ китобҳои ақли за-
ҳис ба ҳамаи ҷаҳон ҷуборро ҳондаш, вале дар
ҳақ яке аз он китобҳо ширинатаро, ки шӯро
меҷӯед, қадидан.

3. - Ман ҳақ қидан, - бо ҳамаи таҷриба, ҷуфт
ашир.

4. Дар Сараҳе қидан, ҷуфтнаро дар ақли
нӯшти ошхона ҳамаи нӯт меҳустанд.

5. Шукидеи, ки шавдоратон ҳиссодон ҷалони
зоҳиия менавиштаанд, маъзусоро мисе туданд?
6. Пурсидан, аз ки шукидеи?
7. Ба отаи асрканед окдори, зеро окро боиш
иктишам шон ва ҷалони менавида.
8. Моир ду-се ноти он шавро бо шавриндадорин
пурсиди ки шукидеи.
9. Бошкандарони Шодоб аз шарри шани худ
ба ғор омадан.
10. - Ҷадрат ғастонд? - пурсид ӯ.
11. - Ҷадрат, - барои ки бошад ки як ноти ште-
заъиз ғавоб ғор шукидеи.

12. То дамин тарз ровиён достоксаро
 дами Рирдовсиро ба сарновшети азали ки
 дода ва мардумиро ба ин бовар кунанда
 буданд.

13. Бада ба инан шуртаи, ки ба исботи да
 вами дами биёранд.

14. Баг-ӯ шуртаи: "Эй бут, нади марди ооб,
 Биёвар аке надиш гуи одтоб"